

244**Z Á K O N**

z 3. apríla 2002

o rozhodcovskom konaní

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

**PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA****§ 1**

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

- (1) Tento zákon upravuje
- rozhodovanie majetkových sporov vzniknutých z tuzemských a z medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov, ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike,
 - uznanie a výkon tuzemských a cudzích rozhodcovských rozhodnutí v Slovenskej republike.

(2) V rozhodcovskom konaní možno rozhodovať len spory, ktoré účastníci konania pred súdom môžu skončiť súdnym zmiernom.¹⁾

(3) V rozhodcovskom konaní nemožno rozhodovať spory

- o vzniku, zmene alebo o zániku vlastníckeho práva a iných vecných práv k nehnuteľnostiam,
- o osobnom stave,
- súvisiace s núteným výkonom rozhodnutí,
- ktoré vzniknú v priebehu konkurzného a vyrovnacieho konania.

(4) Ak miesto rozhodcovského konania ešte nebolo určené, príslušné súdy Slovenskej republiky majú právomoc na rozhodovanie podľa § 8 ods. 2 a § 10 ods. 4, ak má aspoň jeden z účastníkov rozhodcovského konania sídlo alebo miesto výkonu podnikania, alebo trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

§ 2

Rozhodcovské konanie a konanie na súde

(1) Ak je spor podľa § 1 ods. 1 už predmetom konania na súde,²⁾ môžu sa účastníci konania dohodnúť pred súdom alebo mimosúdne, že sa skončí v rozhodcovskom konaní. Táto dohoda musí obsahovať rozhodcovskú zmluvu podľa § 3. Dohoda doručená súdu má

účinky späťvzatia návrhu, ako aj súhlasu odporcu s takým späťvzatím podľa osobitného predpisu.³⁾

(2) Rozhodcovskému konaniu neodporuje, ak účastník konania pred začatím rozhodcovského konania požaduje od súdu²⁾ vydanie predbežného opatrenia a súd také opatrenie vydá.

(3) Ustanovenia odseku 2 a § 27 sa použijú aj vtedy, ak miesto rozhodcovského konania ešte nebolo určené alebo sa nachádza mimo územia Slovenskej republiky.

**DRUHÁ ČASŤ
ROZHODCOVSKÁ ZMLUVA****§ 3**

Obsah rozhodcovskej zmluvy

(1) Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní.

(2) Rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov strán, ak to zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve nevyklúčia.

§ 4

Forma rozhodcovskej zmluvy

(1) Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

(2) Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenovaných listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení,⁴⁾ ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

(3) Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

¹⁾ § 99 Občianskeho súdneho poriadku.

²⁾ § 9 a 201 Občianskeho súdneho poriadku.

³⁾ § 96 ods. 1 a 2 a § 208 Občianskeho súdneho poriadku.

⁴⁾ § 3 zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách.

§ 5

Platnosť rozhodcovskej zmluvy

(1) Ak sa zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve výslovne dohodli na uzavretí rozhodcovskej zmluvy podľa právneho poriadku iného štátu, nespôsobuje to neplatnosť rozhodcovskej zmluvy. V tomto prípade sa posudzuje platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa právneho poriadku, podľa ktorého sa uzavrela. Ustanovenie § 4 ods. 2 tým nie je dotknuté. Prípustnosť predmetu rozhodcovského konania sa však posudzuje vždy podľa tohto zákona.

(2) Ak je súčasťou inak neplatnej zmluvy rozhodcovská doložka, tá je neplatná len vtedy, ak sa na ňu vzťahuje dôvod neplatnosti zmluvy.

(3) Ak zmluvné strany odstúpia od zmluvy, toto odstúpenie sa nedotýka rozhodcovskej doložky, ktorá je jej súčasťou, ak sa zmluvné strany nedohodli inak.

TRETIA ČASŤ ROZHODCA

§ 6

Spôsobilosť byť rozhodcom

(1) Rozhodcom sa môže stať každá fyzická osoba, na ktorej sa zmluvné strany dohodnú, ak je plnoletá, spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, má skúsenosti na výkon funkcie rozhodcu a je bezúhonná a ak osobitný predpis⁵⁾ alebo tento zákon neustanovuje inak.

(2) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov, ktorý nesmie byť starší ako tri mesiace.

(3) Ak rozhodcu ustanovuje zmluvnými stranami vybraná právnická osoba alebo fyzická osoba (ďalej len „vybraná osoba“), alebo súd (§ 8 ods. 2), je povinný pri tom prihliadať na kvalifikáciu požadovanú od rozhodcu podľa dohody zmluvných strán a na okolnosti, ktoré zabezpečia ustanovenie nezávislého a nestranného rozhodcu. Vybraná osoba alebo osoba, ktorá koná v mene vybranej osoby, musí pritom spĺňať podmienky podľa odseku 1.

(4) Funkciu rozhodcu môže vykonávať aj notár, ak osobitný predpis⁶⁾ neustanovuje inak.

§ 7

Zloženie rozhodcovského súdu

(1) Rozhodcovským súdom sa na účely tohto zákona rozumie jediný rozhodca alebo viacerí rozhodcovia.

(2) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na počte rozhodcov; ich počet však musí byť nepárny.

(3) Ak sa zmluvné strany na počte rozhodcov nedohodnú, v rozhodcovskom konaní rozhodujú traja rozhodcovia.

§ 8

Ustanovenie rozhodcu

(1) Zmluvné strany sa v rozhodcovskej zmluve môžu dohodnúť na osobe rozhodcu (rozhodcov) alebo na postupe jeho dodatočného ustanovenia.

(2) Ak sa zmluvné strany nedohodli ani na osobe rozhodcu (rozhodcov), ani na postupe jeho dodatočného ustanovenia,

- a) pri rozhodcovskom konaní s tromi rozhodcami každá zmluvná strana ustanoví jedného rozhodcu a takto ustanovení rozhodcovia následne ustanovia tretieho predsedajúceho rozhodcu; ak zmluvná strana neustanoví rozhodcu do 15 dní od požiadania druhej zmluvnej strany alebo ak dvaja ustanovení rozhodcovia neustanovia tretieho predsedajúceho rozhodcu do 30 dní od ich ustanovenia, rozhodcu na žiadosť zmluvnej strany ustanoví vybraná osoba alebo súd,
- b) pri rozhodcovskom konaní s viac ako tromi rozhodcami sa postupuje primerane podľa písmena a),
- c) pri rozhodcovskom konaní s jedným rozhodcom tohto rozhodcu na žiadosť zmluvnej strany ustanoví vybraná osoba alebo súd.

(3) Nikto nie je povinný funkciu rozhodcu prijať. Ustanovený rozhodca musí prijatie funkcie rozhodcu písomne potvrdiť.

(4) Rozhodca je povinný, a to aj po skončení svojej funkcie, zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel pri výkone svojej funkcie alebo v súvislosti s ňou. Tejto povinnosti ho môže zbaviť len zmluvná strana, v ktorej záujme je viazaný povinnosťou zachovávať mlčanlivosť, ak osobitný predpis neustanovuje inak.⁷⁾

§ 9

Námietka proti rozhodcovi

(1) Osoba ustanovená za rozhodcu je povinná bez zbytočného odkladu informovať zmluvné strany o všetkých skutočnostiach, pre ktoré by mohla byť z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená, ak so zreteľom na jej pomer k veci alebo k zmluvným stranám možno mať pochybnosť o jej nepredpojatosti. Rovnakú povinnosť má rozhodca od jeho ustanovenia do tejto funkcie počas rozhodcovského konania okrem prípadu, ak zmluvné strany o takýchto skutočnostiach už skôr informovali.

⁵⁾ Napríklad ústavný zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 119/1995 Z. z. o zamedzení rozporu záujmov pri výkone funkcií ústavných činiteľov a vyšších štátnych funkcionárov, zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacích a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 185/2002 Z. z., § 14 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

⁶⁾ § 3 ods. 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok).

⁷⁾ Napríklad § 124 Občianskeho súdneho poriadku, § 99 ods. 2 Trestného poriadku.

(2) Zmluvné strany môžu namietať predpojatosť rozhodcu, ktorého ustanovili, len z dôvodov, o ktorých sa dozvedeli po jeho ustanovení do funkcie rozhodcu.

(3) Zmluvné strany sa môžu v rozhodcovskej zmluve alebo dodatočne, najneskôr do začatia rozhodcovského konania dohodnúť o postupe podávania námietok voči rozhodcovi. Ak sa nedohodnú inak, môže rozhodcovský súd počas rozhodovania o námietke pokračovať v rozhodcovskom konaní, ale nemôže vydať rozhodcovský rozsudok až do rozhodnutia vybranej osoby alebo súdu o námietke.

(4) Ak sa zmluvné strany nedohodnú o postupe podávania námietok voči rozhodcovi, zmluvná strana, ktorá chce podať námietku voči rozhodcovi, zašle do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedela o okolnostiach podľa odseku 1 alebo o nesplnení podmienok podľa § 6 ods. 1, písomné oznámenie dôvodov námietky vybranej osobe. Ak vybraná osoba nebola určená podľa § 6 ods. 2, zašle písomné oznámenie súdu. Ak sa rozhodca, voči ktorému bola námietka vznesená, funkcie nevzdá alebo ak druhá zmluvná strana nebude s námietkou súhlasiť, o námietke rozhodne na žiadosť zmluvnej strany vybraná osoba alebo súd.

(5) Proti rozhodnutiu o námietke proti rozhodcovi nie je prípustný opravný prostriedok.

§ 10

Zánik funkcie rozhodcu

(1) Funkcia rozhodcu zaniká

- vzdaním sa funkcie rozhodcu,
- odvolaním z funkcie rozhodcu,
- rozhodnutím súdu alebo vybranej osoby,
- pozbovením alebo obmedzením spôsobilosti rozhodcu na právne úkony,
- smrťou rozhodcu.

(2) Ak sa rozhodca vzdá svojej funkcie, urobí všetky úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Rozhodca je povinný vzdať sa svojej funkcie, ak osobitný zákon nepripúšťa, aby vykonával funkciu rozhodcu.⁵⁾

(3) Na základe dohody môžu zmluvné strany rozhodcu z funkcie odvolať, ak sa rozhodca stane nespôsobilým vykonávať funkciu rozhodcu okrem prípadu, keď funkcia rozhodcu zaniká podľa odseku 1 písm. d) alebo z iného dôvodu nekoná bez zbytočného odkladu potom, čo ho zmluvné strany na to upozornili.

(4) Ak sa rozhodca stane nespôsobilým vykonávať funkciu rozhodcu okrem prípadu, keď funkcia rozhodcu zaniká podľa odseku 1 písm. d) alebo z iného dôvodu nekoná bez zbytočného odkladu a nevzdá sa funkcie rozhodcu podľa odseku 2 alebo sa zmluvné strany nedohodnú na jeho odvolaní podľa odseku 3, môže zmluvná strana požiadať vybranú osobu alebo súd, aby rozhodli o zániku jeho funkcie. Proti tomuto rozhodnutiu sa nemožno odvolať.

§ 11

Ustanovenie náhradného rozhodcu

(1) Ak rozhodcovi zanikla jeho funkcia, ustanoví sa náhradný rozhodca. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na postupe ustanovenia náhradného rozhodcu.

(2) Ak sa zmluvné strany nedohodli na postupe ustanovenia náhradného rozhodcu, postupuje sa primerane podľa § 8 ods. 2.

ŠTVRTÁ ČASŤ

STÁLÝ ROZHODCOVSKÝ SÚD

§ 12

Zriadenie stáleho rozhodcovského súdu

(1) Právnická osoba môže na základe tohto zákona a na svoje náklady zriadiť a udržiavať stály rozhodcovský súd. Právnická osoba je povinná na svoje náklady zriadiť a udržiavať stály rozhodcovský súd, ak to ustanovuje osobitný predpis.

(2) Zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu je povinný vydať štatút a rokovací poriadok ním zriadeného stáleho rozhodcovského súdu.

(3) Zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu je povinný v Obchodnom vestníku⁸⁾ zverejniť

- zriadenie stáleho rozhodcovského súdu,
- zriadenie pobočiek stáleho rozhodcovského súdu,
- štatút a rokovací poriadok ním zriadeného stáleho rozhodcovského súdu,
- zoznam rozhodcov, ktorí pôsobia na ním zriadenom stálom rozhodcovskom súde, a jeho zmeny.

(4) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že svoj spor predložia na rozhodnutie určitému stálemu rozhodcovskému súdu. V tom prípade platí, že sa podrobujú predpisom stáleho rozhodcovského súdu podľa § 13 a 14, ktoré sú platné v čase začatia rozhodcovského konania pred týmto stálym rozhodcovským súdom, ak sa v rozhodcovskej zmluve nedohodli inak.

§ 13

Štatút

Štatút stáleho rozhodcovského súdu upravuje najmä

- organizačnú štruktúru stáleho rozhodcovského súdu vrátane voľby predsedníctva a jeho pôsobnosti,
- vecnú pôsobnosť stáleho rozhodcovského súdu, ktorá nesmie byť v rozpore s § 1 písm. a),
- osobitné podmienky, ktoré musí spĺňať uchádzač o zápis do zoznamu rozhodcov.

⁸⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 100/1993 Z. z. o Obchodnom vestníku v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 50/1998 Z. z.

§ 14

Rokovací poriadok

(1) Rokovací poriadok stáleho rozhodcovského súdu upravuje

- a) postup konania pred stálym rozhodcovským súdom,
- b) pravidlá o trovách rozhodcovského konania,
- c) pravidlá zmierovacieho konania,
- d) ďalšie náležitosti súvisiace s ochranou záujmov účastníkov rozhodcovského konania.

(2) Vo veciach neupravených v rokovacom poriadku postupuje stály rozhodcovský súd podľa ustanovení tohto zákona.

§ 15

Zoznam rozhodcov

(1) Stály rozhodcovský súd vedie zoznam rozhodcov pôsobiacich na tomto stálom rozhodcovskom súde, do ktorého môže každý nahliadnuť.

(2) Stály rozhodcovský súd zapíše do zoznamu rozhodcov osobu, ktorá spĺňa podmienky podľa § 6 ods. 1 a osobitné podmienky podľa štatútu tohto stáleho rozhodcovského súdu.

(3) V zozname rozhodcov príslušného stáleho rozhodcovského súdu sa uvedie meno a priezvisko rozhodcu, jeho bydlisko a osobitné podmienky, ktoré sa musia splniť na zápis osoby do zoznamu rozhodcov.

(4) Zmluvné strany si za rozhodcu môžu ustanoviť aj osobu nezapísanú do zoznamu rozhodcov.

PIATA ČASŤ ROZHODCOVSKÉ KONANIE

§ 16

Začatie rozhodcovského konania

(1) Ak sa zmluvné strany v rozhodcovskej zmluve alebo dodatočne pred začatím rozhodcovského konania nedohodli inak, rozhodcovské konanie v určitom spore sa začína,

- a) ak rozhodcovia neboli ešte ustanovení, odo dňa prijatia žaloby druhou zmluvnou stranou,
- b) ak je rozhodcovský súd zložený z viacerých rozhodcov, odo dňa doručenia žaloby predsedajúcemu rozhodcovi, a keď ešte nebol ustanovený, ktorémukolvek z ustanovených rozhodcov,
- c) ak rozhodcovský súd tvorí jediný rozhodca, odo dňa doručenia žaloby tomuto rozhodcovi,
- d) ak spor rieši stály rozhodcovský súd, odo dňa doručenia žaloby na tento stály rozhodcovský súd.

(2) Zmluvné strany sa začatím rozhodcovského konania stávajú účastníkmi rozhodcovského konania. Žalobcom je zmluvná strana, ktorá podáva návrh na začatie rozhodcovského konania (ďalej len „žaloba“). Žalovaný je zmluvná strana, proti ktorej žaloba smeruje.

§ 17

Rovnosť účastníkov rozhodcovského konania

Účastníci rozhodcovského konania majú v rozhodcovskom konaní rovné postavenie. Každému účastníkovi rozhodcovského konania sa má poskytnúť rovnaká možnosť na uplatnenie jeho práv a na ich ochranu.

§ 18

Žaloba a žalobná odpoveď

- (1) Žalobca podáva žalobu, ktorá obsahuje
- a) identifikačné údaje účastníkov rozhodcovského konania, prípadne aj ich zástupcov,
 - b) pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností,
 - c) označenie dôkazov, ktoré žalobca navrhuje vykonať,
 - d) označenie právnych predpisov, na ktoré sa žalobca odvoláva,
 - e) návrh vo veci samej,
 - f) podpis žalobcu.

(2) K žalobe sa pripojí kópia rozhodcovskej zmluvy, vyjadrenie rozhodcu podľa § 8 ods. 3, ak už bol ustanovený, a dôkazy, o ktoré žalobca svoju žalobu opiera.

(3) Ak žaloba neobsahuje náležitosti podľa odseku 1 alebo k nej nie sú pripojené dôkazy podľa odseku 2, žalobca môže žalobu doplniť v lehote, na ktorej sa dohodli účastníci rozhodcovského konania alebo, ak sa nedohodli, v lehote určenej rozhodcovským súdom, ak už bol ustanovený.

(4) V lehote, na ktorej sa dohodli účastníci rozhodcovského konania alebo ktorú určil rozhodcovský súd, žalovaný podá žalobnú odpoveď na rozhodcovský súd. Ak rozhodcovský súd ešte nebol ustanovený, zašle žalobnú odpoveď žalobcovi. V žalobnej odpovedi sa žalovaný vyjadrí ku všetkým skutočnostiam a návrhom uvedeným v žalobe.

(5) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli inak, každý účastník rozhodcovského konania môže zmeniť alebo doplniť svoju žalobu alebo žalobnú odpoveď v priebehu rozhodcovského konania, ak rozhodcovský súd nepovažuje takúto zmenu alebo doplnenie za neprípustné s ohľadom na ich oneskorené podanie, ktoré nebolo dostatočne odôvodnené.

(6) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli v rozhodcovskej zmluve alebo dodatočne pred začatím rozhodcovského konania na pomernom zložení preddavku na trovy rozhodcovského konania, je rozhodcovský súd oprávnený požadovať od žalobcu preddavok na úhradu predpokladaných trov a určiť na jeho úhradu primeranú lehotu. Ak účastníci rozhodcovského konania spoločne alebo žalobca na základe rozhodnutia rozhodcovského súdu preddavok v určenej lehote neuhradí, rozhodcovský súd rozhodcovské konanie zastaví, o čom písomne upovedomí účastníkov rozhodcovského konania.

§ 19

Účinky podania žaloby

(1) Podanie žaloby na rozhodcovský súd alebo prijatie žaloby druhým účastníkom rozhodcovského konania, ak rozhodcovský súd nebol ešte ustanovený, má rovnaké právne účinky, ako keby bola žaloba podaná na súd.

(2) Po začatí rozhodcovského konania nemožno v tej istej veci konať a rozhodovať na súde alebo pred iným rozhodcovským súdom.

§ 20

Vzájomná žaloba

(1) Žalovaný môže uplatniť svoje práva proti žalobcovi vzájomnou žalobou najneskôr do začatia ústneho pojednávania vo veci samej. Ak nie je nariadené ústne pojednávanie, môže svoje práva uplatniť do skončenia písomného konania. Vzájomná žaloba sa môže uplatniť len v sporoch, na ktoré sa vzťahuje rozhodcovská zmluva.

(2) Žalobca sa v lehote, na ktorej sa dohodli účastníci rozhodcovského konania alebo ktorú určil rozhodcovský súd, vyjadri k vzájomnej žalobe. Z obsahu vyjadrenia musí byť zrejme stanovisko k podstatným skutkovým a právnym okolnostiam veci.

(3) O náležitostiach vzájomnej žaloby, jej prílohách a o preddavku na úhradu predpokladaných trov konania o vzájomnej žalobe primerane platia ustanovenia o žalobe (§ 18).

§ 21

Rozhodovanie o právomoci

(1) Rozhodcovský súd je oprávnený rozhodnúť o svojej právomoci vrátane námietok týkajúcich sa existencie alebo platnosti rozhodcovskej zmluvy. Ak dospeje k záveru, že nemá právomoc rozhodovať vo veci samej, uznesením rozhodcovské konanie zastaví.

(2) Účastník rozhodcovského konania, ktorý chce uplatniť námietku nedostatku právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu alebo neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, môže tak urobiť v rozhodcovskom konaní najneskôr pri prvom úkone vo veci samej. Toto časové obmedzenie neplatí pre námietku neplatnosti rozhodcovskej zmluvy zakladajúcej sa na tom, že o veci nemožno rozhodovať v rozhodcovskom konaní; túto námietku možno uplatniť až do skončenia ústneho pojednávania, pri písomnom konaní až do vydania rozhodcovského rozsudku. Námietku, že sporná otázka prekračuje právomoc rozhodcovského súdu, musí účastník rozhodcovského konania uplatniť najneskôr vtedy, keď sa počas rozhodcovského konania o tejto otázke dozvie.

(3) Rozhodcovský súd môže pripustiť uplatnenie námietky nedostatku právomoci, ak omeškanie účastníka rozhodcovského konania pri uplatnení tejto námiet-

ky je spôsobené príčinou, ktorú rozhodcovský súd považuje za dostatočnú.

(4) Ak rozhodcovský súd rozhodne, že má právomoc rozhodovať, rozhodne o námietke podľa odseku 2 rozhodcovským uznesením alebo v rozhodcovskom rozsudku. Ak rozhodcovský súd rozhodne rozhodcovským uznesením, že má právomoc rozhodovať, účastník rozhodcovského konania, ktorý námietku podal, môže do 30 dní po doručení predbežného rozhodnutia podať návrh na súd, aby o námietke rozhodol. Proti rozhodnutiu súdu o námietke nie je prípustný opravný prostriedok. Rozhodcovský súd môže počas rozhodovania o námietke pokračovať v rozhodcovskom konaní a vydať rozhodcovský rozsudok.

§ 22

Predbežné opatrenie

(1) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli inak, môže rozhodcovský súd po začatí rozhodcovského konania na žiadosť účastníka rozhodcovského konania nariadiť predbežné opatrenie, ktoré považuje za nevyhnutné s ohľadom na predmet sporu. Rozhodcovský súd môže od účastníka rozhodcovského konania žiadať, aby poskytol primeranú zábezpeku v súvislosti s predbežným opatrením.

(2) O vykonanie nariadeného predbežného opatrenia možno požiadať súd, v ktorého obvode sa má predbežné opatrenie vykonať.⁹⁾

§ 23

Miesto rozhodcovského konania

(1) Rozhodcovské konanie sa uskutoční na mieste dohodnutom účastníkmi rozhodcovského konania. Ak k tejto dohode nedošlo, uskutoční sa na mieste, ktoré určil rozhodcovský súd so zreteľom na povahu sporu a záujmy účastníkov rozhodcovského konania. Pre rozhodcovské konanie, ktoré prebieha na stálom rozhodcovskom súde, platia ustanovenia rokovacieho poriadku stálego rozhodcovského súdu o mieste rozhodcovského konania.

(2) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodnú inak, môže rozhodcovský súd uskutočniť jednotlivé úkony na akomkoľvek mieste, ktoré považuje za vhodné, najmä na konzultáciu medzi jeho členmi, vypočutie svedkov, znalcov alebo účastníkov rozhodcovského konania, preskúmanie tovaru, majetku alebo listín. Tým sa nemení miesto rozhodcovského konania podľa odseku 1.

§ 24

Jazyk rozhodcovského konania

(1) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodnú v rozhodcovskej zmluve alebo dodatočne pred začatím rozhodcovského konania na jazyku (jazykoch), ktorý sa bude používať v rozhodcovskom konaní, rozhodne o ňom rozhodcovský súd. Táto dohoda alebo

⁹⁾ § 274 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku.

rozhodnutie sa týka každého písomného vyjadrenia účastníka rozhodcovského konania, každého pojednávania, rozhodcovského rozhodnutia alebo inej písomnosti rozhodcovského súdu.

(2) Rozhodcovský súd môže nariadiť, aby bol ku každej listine priložený úradný preklad do jazyka (jazykov) podľa odseku 1.

§ 25

Doručovanie

(1) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli inak, písomnosti sa považujú za doručené, ak boli doručené adresátovi osobne alebo do sídla, alebo na miesto podnikania adresáta, alebo na miesto jeho trvalého pobytu. Ak nemožno doručiť písomnosť adresátovi na nijakom z uvedených miest ani po vynaložení primeraného úsilia na zistenie tejto skutočnosti, písomnosti sa považujú za doručené, ak sú zaslané do posledného známeho sídla alebo miesta výkonu podnikania, alebo miesta trvalého pobytu adresáta doporučenou zásielkou alebo iným spôsobom, ktorý umožňuje overiť snahu doručiť písomnosti.

(2) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli inak, písomnosti sa považujú za prijaté odo dňa ich doručenia.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú na doručovanie súdnych písomností.

§ 26

Ústne pojednávanie a písomné konanie

(1) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli na forme rozhodcovského konania, rozhodcovský súd rozhodne, či nariadi ústne pojednávanie alebo či konanie bude písomné. Rozhodcovský súd nariadi ústne pojednávanie vo vhodnom štádiu rozhodcovského konania aj na návrh účastníka rozhodcovského konania.

(2) Rozhodcovský súd pripravuje a vedie rozhodcovské konanie v súlade s pravidlami dohodnutými účastníkmi rozhodcovského konania. Ak sa nedspeje k dohode o pravidlách, rozhodca pripravuje a vedie konanie podľa svojej úvahy, vždy však tak, aby sa skutkový stav zistil úplne, rýchlo a hospodárne. Rozhodcovské konanie je neverejné, ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli inak.

(3) Stály rozhodcovský súd pripravuje a vedie rozhodcovské konanie podľa svojho rokovacieho poriadku (§ 14).

(4) Účastníci rozhodcovského konania sú povinní spolupracovať s rozhodcovským súdom pri riešení sporu. Účastník rozhodcovského konania sa na ústnom pojednávaní zúčastňuje priamo alebo prostredníctvom svojho zástupcu. Ak účastníci rozhodcovské-

ho konania nemohli včas a správne vykonať potrebný úkon, rozhodcovský súd im môže umožniť vykonať ho dodatočne. Nedostatok zákonných či dohodnutých podmienok rozhodcovského konania môžu účastníci rozhodcovského konania namietať len do skončenia ústneho pojednávania, v písomnom konaní do vydania rozhodcovského rozsudku.

(5) Účastníkom rozhodcovského konania sa musí doručiť oznámenie o každom ústnom pojednávaní a zasadaní rozhodcovského súdu v dostatočnom časovom predstihu, najmenej 30 dní pred začatím ústneho pojednávania alebo zasadania, ak sa doručuje účastníkovi rozhodcovského konania do cudziny. Všetky listiny alebo iné informácie predložené rozhodcovskému súdu jedným účastníkom rozhodcovského konania sa musia bez zbytočného odkladu oznámiť všetkým účastníkom rozhodcovského konania. Rovnako sa musí všetkým účastníkom rozhodcovského konania oznámiť obsah znaleckého posudku alebo listiny, o ktoré sa rozhodcovský súd môže opierať pri svojom rozhodovaní.

§ 27

Dokazovanie

(1) Rozhodcovský súd vykonáva len dôkazy navrhnuté účastníkmi rozhodcovského konania. Rozhodcovský súd uváži výber a spôsob vykonania dôkazov podľa ich možného prínosu k objasneniu sporu.

(2) Ak sú svedkovia alebo znalci povinní chrániť utajovanú skutočnosť,¹⁰⁾ zachovávať obchodné a bankové tajomstvo alebo zákonom ustanovenú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, možno ich vypočúvať o predmete utajovanej skutočnosti, tajomstva alebo mlčanlivosti, len ak boli tejto povinnosti zbavení v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu.⁷⁾

(3) Ak rozhodcovský súd nemôže zabezpečiť vykonanie dôkazu sám, požiada o to súd.¹¹⁾ Rozhodcovský súd uloží účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý dôkaz navrhol, aby na dožiadanom súde zložil preddavok na úhradu trov dožiadania. Trovy dožiadania v sume určenej dožiadateľným súdom sú súčasťou trov rozhodcovského konania.

(4) Výsledky dokazovania hodnotí rozhodcovský súd neustranne podľa svojej úvahy.

§ 28

Ustanovený znalec

(1) Rozhodcovský súd môže ustanoviť znalca¹²⁾ (znalcov), ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti. Znalec podá znalecký posudok, v ktorom odpovie na otázky, ktoré mu položil rozhodcovský súd.

(2) Rozhodcovský súd môže uložiť účastníkovi rozhodcovského konania, aby poskytol znalcovi všetky

¹⁰⁾ Zákon č. 241/2001 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹¹⁾ § 39 a 40 Občianskeho súdneho poriadku.

¹²⁾ Zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch v znení zákona č. 238/2000 Z. z.

podstatné informácie alebo predložil, alebo sprístupnil všetky podstatné listiny alebo predmety, podal mu potrebné vysvetlenia, alebo aby niečo vykonal alebo znášal, ak je to potrebné na podanie znaleckého posudku.

(3) Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli inak alebo ak o to požiada jeden z nich a rozhodcovský súd to považuje za potrebné, môže požiadať znalca o účasť na ústnom pojednávaní, kde mu môžu účastníci rozhodcovského konania klásť otázky a žiadať vysvetlenia.

§ 29

Trovy rozhodcovského konania

Ak rozhodcovský súd neurčil inak, trovy rozhodcovského konania sú najmä hotové výdavky účastníkov rozhodcovského konania a ich zástupcov, trovy na vykonanie dôkazov, poplatky za rozhodcovské konanie, odmena rozhodcovského súdu a jeho hotové výdavky, odmena znalca, odmena tlmočníka a odmena za zastupovanie.

§ 30

Neplnenie povinnosti účastníka rozhodcovského konania

(1) Ak žaloba neobsahuje náležitosti podľa § 18 ods. 1 alebo nebola doplnená v lehote podľa § 18 ods. 3, rozhodcovský súd zastaví rozhodcovské konanie.

(2) Ak žalovaný neoznami svoju žalobnú odpoveď podľa § 18 ods. 4, rozhodcovský súd pokračuje v rozhodcovskom konaní bez toho, aby považoval tento nedostatok za uznanie tvrdení žalobcu.

(3) Ak sa účastník rozhodcovského konania, ktorý bol riadne upovedomený o čase a mieste rozhodcovského konania, nedostaví na ústne pojednávanie alebo nepredloží listiny alebo predmety, rozhodcovský súd môže pokračovať v rozhodcovskom konaní a vydať rozhodcovský rozsudok na základe dôkazov, ktoré mu boli predložené.

ŠIESTA ČASŤ

ROZHODCOVSKÉ ROZHODNUTIE

§ 31

Rozhodujúce právo a jeho hodnotenie

(1) Rozhodcovský súd v spore vzniknutom z obchodnoprávneho vzťahu s medzinárodným prvkom alebo z občianskoprávneho vzťahu s medzinárodným prvkom rozhoduje podľa právneho poriadku, na ktorom sa účastníci rozhodcovského konania dohodli. Ak sa nedohodli inak, každá dohoda o rozhodujúcom práve sa považuje za dohodu o hmotnom práve štátu, nie o jeho kolíznych normách. Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodnú na rozhodujúcom práve

v obchodnoprávnych vzťahoch s medzinárodným prvkom alebo v občianskoprávnych vzťahoch s medzinárodným prvkom, rozhodcovský súd rozhoduje spor podľa právneho poriadku určeného tuzemskými kolíznymi normami.¹³⁾

(2) V spore vzniknutom z tuzemských obchodnoprávnych a občianskoprávnych vzťahov rozhoduje rozhodcovský súd vždy podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

(3) Rozhodcovský súd rozhoduje v súlade so zmluvou uzatvorenou medzi účastníkmi rozhodcovského konania a vezme do úvahy obchodné zvyklosti vzťahujúce sa na spor a zásady poctivého obchodnoprávneho styku a dobrých mravov.

(4) Rozhodcovský súd môže obchodnoprávny spor rozhodnúť podľa zásad spravodlivosti len vtedy, ak ho účastníci rozhodcovského konania na to výslovne oprávnil.

§ 32

Rozhodovanie viacerými rozhodcami

(1) V rozhodcovskom konaní s viac ako jedným rozhodcom je na každé rozhodnutie rozhodcovského súdu potrebný súhlas väčšiny všetkých rozhodcov.

(2) Ak sa rozhodca nezúčastní na hlasovaní o rozhodcovskom rozhodnutí, ostatní rozhodcovia môžu rozhodnúť bez neho. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho rozhodcu.

(3) O hlasovaní o výroku rozhodcovského rozhodnutia musí byť spísaná zápisnica, ktorú podpíše predsedajúci rozhodca a ostatní rozhodcovia. Ak rozhodca odmietne zápisnicu podpísať alebo ju nepodpíše z iného dôvodu, uvedie sa to v zápisnici spolu s dôvodom, pre ktorý rozhodca zápisnicu nepodpísal.

(4) Rozhodca, ktorého pri hlasovaní ostatní rozhodcovia prehlasovali, je oprávnený pripojiť k zápisnici o hlasovaní svoje odchylné stanovisko a odôvodniť ho.

(5) Rozhodcovia môžu písomne poveriť predsedajúceho rozhodcu vydávať rozhodcovské uznesenia o procesných otázkach počas rozhodcovského konania.

§ 33

Rozhodcovský rozsudok

(1) Rozhodcovský súd vydá rozhodcovský rozsudok, a) ak rozhoduje o veci samej, b) na základe zmierny uzavretého účastníkmi rozhodcovského konania.

(2) Rozhodcovský súd musí rozhodnúť o každom návrhu uvedenom v žalobe alebo vo vzájomnej žalobe alebo uplatnenom dodatočne počas rozhodcovského konania; nesmie však prekročiť medze uplatnených návrhov. Nemožno prisúdiť, čo odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom a plnenie, ktoré je nemožné.

¹³⁾ Zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov.

§ 34

Forma a obsah rozhodcovského rozsudku

(1) Rozhodcovský rozsudok sa vyhotovuje v písomnej forme a je podpísaný väčšinou rozhodcov; dôvod chýbajúceho podpisu treba uviesť.

(2) Rozhodcovský rozsudok obsahuje

- a) označenie rozhodcovského súdu,
- b) mená a priezviská rozhodcov,
- c) označenie účastníkov rozhodcovského konania a ich zástupcov menom a priezviskom alebo obchodným menom, alebo názvom,
- d) miesto rozhodcovského konania (§ 23),
- e) dátum vydania rozhodcovského rozsudku,
- f) výrokovú časť,
- g) odôvodnenie okrem prípadu, keď sa účastníci rozhodcovského konania dohodli, že rozhodcovský rozsudok netreba odôvodniť alebo ak ide o rozhodcovský rozsudok o dohodnutých podmienkach (§ 39),
- h) poučenie o možnosti podať žalobu na súd o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

(3) Ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike a účastníci rozhodcovského konania sa nedohodli inak, každý rozhodcovský rozsudok v rozhodcovskom konaní sa bude považovať za vydaný na tomto mieste v Slovenskej republike bez ohľadu na to, kde bol podpísaný, odkiaľ bol odoslaný alebo kde bol účastníkom rozhodcovského konania doručený.

(4) Výroková časť okrem výroku vo veci samej obsahuje aj údaj o výške trov rozhodcovského konania a o tom, ktorý účastník rozhodcovského konania je povinný ich uhradiť, prípadne v akom pomere sa trovy medzi účastníkov rozhodcovského konania rozdeľujú. Výrok rozhodcovského rozsudku musí byť určitý. Ak sa v ňom ukladá povinnosť niečo plniť, rozhodcovský súd určí zároveň lehotu na toto plnenie.

§ 35

Účinky rozhodcovského rozsudku

Doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu.

§ 36

Oprava a výklad rozhodcovského rozsudku

(1) Chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávne v písomnom vyhotovení rozhodcovského rozsudku opraví rozhodcovský súd z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť účastníka rozhodcovského konania do 30 dní od jeho vydania. Opravený rozhodcovský rozsudok sa doručí všetkým účastníkom rozhodcovského konania.

(2) Každý účastník rozhodcovského konania môže rozhodcovský súd požiadať, aby podal výklad k určitej časti rozhodcovského rozsudku do 30 dní od jeho doručenia.

§ 37

Preskúmanie rozhodcovského rozsudku

(1) Účastníci rozhodcovského konania sa môžu v rozhodcovskej zmluve dohodnúť, že rozhodcovský rozsudok môže na základe žiadosti niektorého z nich preskúmať iný rozhodca (rozhodcovia). Na ustanovenie tohto rozhodcu (rozhodcov) primerane platia ustanovenia § 6 až 11. Ak sa účastníci rozhodcovského konania nedohodli v rozhodcovskej zmluve na preskúmaní rozhodcovského rozsudku, je jeho preskúmanie iným rozhodcom (rozhodcami) vylúčené, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Účastník rozhodcovského konania má právo podať žiadosť o preskúmanie rozhodcovského rozsudku do 15 dní od jeho doručenia tomuto účastníkovi rozhodcovského konania.

(3) Pri preskúmaní rozhodcovského rozsudku sa postupuje primerane podľa § 16 až 36 a § 39.

§ 38

Rozhodcovské uznesenie

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodcovský súd rozhoduje rozhodcovským uznesením. Rozhodcovským uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach rozhodcovského konania, o zmene alebo doplnení žaloby alebo žalobnej odpovede, o právomoci na rozhodnutie vo veci samej, o nariadení predbežného opatrenia, o zastavení rozhodcovského konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia rozhodcovského konania.

(2) Na rozhodcovské uznesenie sa použijú primerane ustanovenia § 32 až 37. Rozhodcovské uznesenie o nariadení predbežného opatrenia však možno preskúmať podľa § 37, aj keď sa na tom účastníci rozhodcovského konania v rozhodcovskej zmluve nedohodli.

§ 39

Zmier

(1) Ak účastníci rozhodcovského konania v jeho priebehu uzatvoria zmier, rozhodcovský súd zastaví rozhodcovské konanie. Na žiadosť účastníkov rozhodcovského konania môže rozhodcovský súd uzavretý zmier zaznamenať formou rozhodcovského rozsudku o dohodnutých podmienkach.

(2) Na rozhodcovský rozsudok o dohodnutých podmienkach sa primerane vzťahujú ustanovenia § 33, 34 a 36 a uvádza sa v ňom, že je to rozhodcovský rozsudok. Rozhodcovský rozsudok o dohodnutých podmienkach má rovnaké účinky ako rozhodcovský rozsudok o veci samej.

SIEDMA ČASŤ ZRUŠENIE ROZHODCOVSKÉHO ROZSUDKU

§ 40

Dôvody na podanie žaloby

(1) Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal,
- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona,¹⁴⁾ alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený.

(2) Ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok nenadobudne právoplatnosť, dokiaľ o žalobe právoplatne nerozhodne príslušný súd.

§ 41

Lehota na podanie žaloby

(1) Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa

§ 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

(2) Žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu podľa § 40 písm. h) možno podať v lehote 30 dní odo dňa, keď sa účastník rozhodcovského konania ktorý podáva žalobu, dozvedel o dôvode obnovy konania, alebo odo dňa, keď ho mohol po prvýkrát uplatniť, najneskôr však do troch rokov odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku.

§ 42

Vylúčenie podania žaloby

Ustanovenia týkajúce sa zrušenia rozhodcovského rozsudku nemôžu účastníci rozhodcovského konania v rozhodcovskej zmluve vylúčiť okrem dôvodu podľa § 40 písm. h).

§ 43

Postup po zrušení rozhodcovského rozsudku

(1) Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

(2) Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti. Rozhodcovia zúčastnení na zrušenom rozhodcovskom rozsudku sú z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčení. Ak sa účastníci konania nedohodnú inak, budú noví rozhodcovia ustanovení podľa § 8.

ÔSMA ČASŤ

UZNANIE A VÝKON ROZHODCOVSKÉHO ROZSUDKU

Tuzemský rozhodcovský rozsudok

§ 44

(1) Tuzemský rozhodcovský rozsudok je rozhodcovský rozsudok vydaný na území Slovenskej republiky.

(2) Tuzemský rozhodcovský rozsudok, ktorý sa stal právoplatným, je po uplynutí lehoty na plnenie v Slovenskej republike vykonateľný podľa osobitných predpisov.¹⁵⁾

§ 45

(1) Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov¹⁶⁾ na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon

¹⁴⁾ § 228 až 235 Občianskeho súdneho poriadku.

¹⁵⁾ § 274 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku.

§ 41 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ § 252 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 45 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

- a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,¹⁷⁾
- b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo
- c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

(2) Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

(3) Proti rozhodnutiu súdu podľa odsekov 1 a 2 je prípustný opravný prostriedok.

Cudzí rozhodcovský rozsudok

§ 46

(1) Cudzí rozhodcovský rozsudok je na účely tohto zákona rozhodcovské rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo v rozhodcovskom konaní o veci samej a bolo vydané na území iného štátu ako Slovenskej republiky.

(2) Cudzí rozhodcovský rozsudok možno uznať a vykonať v Slovenskej republike za podmienok ustanovených týmto zákonom.

§ 47

(1) Účastník konania, ktorý žiada o uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku, je povinný k písomnému návrhu na uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku podanému na súd pripojiť originál tohto cudzieho rozhodcovského rozsudku alebo jeho osvedčenú kópiu a originál rozhodcovskej zmluvy alebo jej osvedčenú kópiu.

(2) Ak cudzí rozhodcovský rozsudok alebo rozhodcovská zmluva nie je vyhotovená v štátnom jazyku Slovenskej republiky, účastník konania zabezpečí jej úradný preklad do tohto jazyka.

§ 48

Ak bol v cudzine podaný návrh na zrušenie cudzieho rozhodcovského rozsudku, súd v Slovenskej republike môže na návrh účastníka konania, ktorý návrh na zrušenie cudzieho rozhodcovského rozsudku podal, odložiť vykonateľnosť tohto cudzieho rozhodcovského rozsudku.

§ 49

(1) Uznanie cudzieho rozhodcovského rozsudku sa nevyslovuje osobitným rozhodnutím. Cudzí rozhodcovský rozsudok je uznaný tým, že súd, ktorý je príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu, naň

prihliadne, ako keby išlo o tuzemský rozhodcovský rozsudok.

(2) Cudzí rozhodcovský rozsudok sa v Slovenskej republike vykoná ako tuzemský rozhodcovský rozsudok.

§ 50

(1) Uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku môže súd odoprieť na návrh účastníka konania, proti ktorému sa cudzí rozhodcovský rozsudok uplatňuje, len vtedy, ak tento účastník konania preukáže súdu príslušnému na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu, že

- a) ako zmluvná strana rozhodcovskej zmluvy (§ 3 ods. 1) nemohol uplatňovať svoje práva alebo že rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo ak takáto dohoda nebola uzavretá podľa právneho poriadku štátu, kde bol rozhodcovský rozsudok vydaný,
- b) nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu alebo o rozhodcovskom konaní alebo z iných závažných dôvodov, ktoré výslovne uvedie, nemohol sa zúčastniť na rozhodcovskom konaní,
- c) rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, ktorý rozhodcovská zmluva nepredvídala alebo nespĺňa dohodnuté podmienky na predloženie sporu na rozhodcovské konanie, alebo sa ním rozhodlo o veci, ktorá je podľa právneho poriadku, ktorým sa podľa dohody strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo ak takáto dohoda nebola uzavretá podľa právneho poriadku štátu, kde bol rozhodcovský rozsudok vydaný, vylúčená z rozhodcovského konania,
- d) rozhodcovský súd nebol ustanovený alebo rozhodcovské konanie neprebiehalo spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania; ak sa táto dohoda neuzavrela a ak ustanovenie rozhodcovského súdu alebo priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s právnym poriadkom štátu, kde sa rozhodcovské konanie konalo, alebo
- e) rozhodcovský rozsudok sa nestal právoplatným a záväzným pre účastníkov rozhodcovského konania alebo jeho výkon odložil súd štátu, v ktorom alebo podľa ktorého právneho poriadku bol rozhodcovský rozsudok vydaný alebo týmto súdom zrušený.

(2) Súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu odoprie uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku aj bez návrhu účastníka konania, proti ktorému sa cudzí rozhodcovský rozsudok uplatňuje, ak zistí, že podľa právneho poriadku Slovenskej republiky nemožno predmet sporu riešiť v rozhodcovskom konaní alebo by jeho uznanie a výkon boli v rozpore s verejným poriadkom.

(3) Rozhodnutie, ktorým sa odopiera uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku, je súd prí-

¹⁷⁾ § 268 Občianskeho súdneho poriadku.

§ 57 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

slušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu povinný vždy odôvodniť.

(4) Proti rozhodnutiu súdu, ktorým sa odopiera uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku, je prípustný opravný prostriedok.

DEVIATA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 51

(1) Na vecnú a miestnu príslušnosť súdov a na konanie pred nimi sa vzťahujú ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdmi.¹⁸⁾

(2) Súd rozhoduje uznesením, ak všeobecný predpis o konaní pred súdmi¹⁸⁾ neustanovuje, že rozhoduje rozsudkom.

(3) Ak tento zákon neustanovuje inak, na rozhodcovské konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia všeobecného predpisu o konaní pred súdmi.¹⁸⁾

§ 52

(1) Zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu zriadeného podľa doterajších predpisov upraví do 31. októbra 2002 jeho štatút a rokovací poriadok podľa tohto zákona. Ustanovenie § 12 ods. 3 platí primerane.

(2) Stály rozhodcovský súd, ktorý povinnosť uvedenú v odseku 1 nespĺní, nemôže od 1. novembra 2002 uskutočňovať rozhodcovské konania a vydávať rozhodcovské rozhodnutia až do dňa zverejnenia svojho štatútu a rokovacieho poriadku upravenými podľa tohto zákona v Obchodnom vestníku.

§ 53

Ustanovenia tohto zákona sa použijú, ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná a ktorá je súčasťou jej právneho poriadku, neustanovuje inak.¹⁹⁾

§ 54

Prechodné ustanovenie

(1) Spory o neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského nálezu, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do nadobudnutia účinnosti tohto zákona právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia sudy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

(2) Na prípady, keď sa rozhodcovská zmluva uzavrela pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a keď rozhodcovské konanie v sporoch, na ktoré sa vzťahuje, nebolo do nadobudnutia účinnosti tohto zákona právoplatne skončené, vzťahujú sa doterajšie predpisy.

(3) Na náležitosti rozhodcovskej zmluvy a na ustanovenie rozhodcov v sporoch začatých pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa vzťahujú doterajšie predpisy.

§ 55

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 218/1996 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení zákona č. 448/2001 Z. z.

§ 56

Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

¹⁸⁾ Občiansky súdny poriadok.

¹⁹⁾ Napríklad vyhláška ministra zahraničných vecí č. 74/1959 Zb. o Dohovore o uznaní a výkone cudzích rozhodcovských rozhodnutí, vyhláška ministra zahraničných vecí č. 176/1964 Zb. o Európskom dohovore o medzinárodnej obchodnej arbitráži.

245

Z Á K O N

z 10. apríla 2002

o náhradnom výživnom a Fonde náhradného výživného a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 94/1963 Zb. Zákon o rodine v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Konanie o náhradnom výživnom

Čl. I

§ 3

Všeobecné ustanovenia

Začatie konania

§ 1

Predmet úpravy

- (1) Tento zákon upravuje
- podmienky a spôsob výplaty náhradného výživného na nezaopatrené dieťa,
 - konanie o náhradnom výživnom,
 - zriadenie Fondu náhradného výživného ako štátneho fondu.
- (2) Tento zákon neupravuje
- podmienky a spôsob výplaty náhradného výživného na nezaopatrené dieťa, ktoré nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
 - rozhodovanie o vyživovacej povinnosti na nezaopatrené dieťa a o jej rozsahu,
 - vymáhanie regresných nárokov fondu náhradného výživného od osoby zaviazanej súdom k vyživovacej povinnosti na nezaopatrené dieťa.

(1) Konanie o vyplatenie náhradného výživného sa začína na návrh oprávneného. Návrh sa podáva na Fonde náhradného výživného (ďalej len „fond“). Konanie je začaté dňom, keď sa návrh oprávneného na fond doručil.

(2) Účastníkmi konania sú oprávnený a povinný.

(3) Z návrhu na začatie konania musí byť zrejmé, že sa navrhovateľ domáha vyplatenia náhradného výživného a v akej sume. Návrh musí obsahovať tieto prílohy:

§ 2

Vymedzenie pojmov

- Na účely tohto zákona
- náhradné výživné je suma poskytnutá štátom prostredníctvom Fondu náhradného výživného nezaopatrenému dieťaťu do rúk oprávnenej osoby za predpokladu, že si povinná osoba neplní vyživovaciu povinnosť po dlhší čas,
 - povinná osoba je fyzická osoba, ktorá je na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu zaviazaná na vyživováciu povinnosť voči nezaopatrenému dieťaťu (ďalej len „povinný“),
 - oprávnená osoba je fyzická osoba, ktorá je na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu oprávnená na príjem finančnej sumy určenej súdom ako výživné na nezaopatrené dieťa (ďalej len „oprávnený“),
 - neplnenie vyživovacej povinnosti po dlhší čas je obdobie, v ktorom si povinný neplní svoju vyživovaciu povinnosť do rúk oprávneného najmenej tri po sebe nasledujúce mesiace.

- originál alebo osvedčenú kópiu rozhodnutia súdu o určení výživného na nezaopatrené dieťa (deti),
- potvrdenie obce (mestskej časti), že oprávnený s nezaopatreným dieťaťom spoločne žije v domácnosti a že sa o dieťa riadne stará,
- potvrdenie školy, v ktorej si nezaopatrené dieťa plní povinnú školskú dochádzku, alebo zariadenia, v ktorom sa pripravuje na budúce povolanie, že si riadne plní povinnú školskú dochádzku,
- informáciu o adrese trvalého pobytu povinného alebo miesta, kde sa podľa poznatkov oprávneného povinný zdržuje. Ak oprávnený nevie uviesť tieto údaje, predloží čestné vyhlásenie o tom, že mu nie sú známe skutočnosti o trvalom pobyte a ani o prechodnom pobyte povinného,
- dôkazný materiál preukazujúci, že sa oprávnený domáha súdnou cestou vyplatenia výživného na nezaopatrené dieťa, ktoré povinný neuhradil za najmenej tri po sebe nasledujúce mesiace,
- vyhlásenie oprávneného, že si je vedomý zodpovednosti, ako aj trestnoprávnych dôsledkov uvedenia nepravdivých údajov v podkladoch na priznanie náhradného výživného.

§ 4

Ak návrh na začatie konania nemá náležitosti podľa § 3 ods. 3 písm. a) až f), fond písomne vyzve oprávneného, aby nedostatky návrhu odstránil v ním určenej lehote. Ak v určenej lehote nedôjde k odstráneniu nedostatkov podania, fond konanie zastaví a písomne o tom upovedomí oprávneného.

§ 5

Rozhodnutie o vyplácaní náhradného výživného

(1) Orgánom príslušným na rozhodnutie o náhradnom výživnom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Zisťovanie a zhromažďovanie podkladov na rozhodnutie patrí rade fondu (§ 15).

(2) Pri zisťovaní a zhromažďovaní podkladov na rozhodnutie nie je rada fondu viazaná len návrhmi účastníkov konania. Môže si overiť pravdivosť tak skutočností uvedených účastníkmi konania, ako aj skutočností uvedených v potvrdeniach, ktoré prijala. Na základe získaných informácií do 30 dní odo dňa, keď bol návrh na začatie konania fondu doručený, pripraví návrh rozhodnutia.

(3) Písomné vyhotovenie rozhodnutia sa doručuje

- účastníkom konania,
- obci,
- škole alebo zariadeniu, v ktorom sa nezaopatrené dieťa pripravuje na budúce povolanie alebo plní povinnú školskú dochádzku,
- súdu, ktorý rozhodol o určení výživného.

(4) Proti rozhodnutiu ministerstva sa účastníci konania môžu odvolať do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. O odvolaní rozhoduje minister na základe návrhu ním vymenovanej osobitnej komisie, a to do 15 dní.

(5) Ak nie je pobyt povinného známy, rozhodnutie sa doručí verejnou vyhláškou.

§ 6

Informačná povinnosť

(1) Oprávnený a povinný informujú bez zbytočného odkladu orgán príslušný na rozhodnutie o náhradnom výživnom o každej zmene skutočností, ktorá je podľa tohto zákona významná na vyplácanie náhradného výživného. Nesplnenie tejto povinnosti môže byť dôvodom na zastavenie vyplácania náhradného výživného.

(2) Škola, v ktorej si nezaopatrené dieťa plní povinnú školskú dochádzku, alebo zariadenie, v ktorom sa pripravuje na budúce povolanie, informuje orgán príslušný na rozhodnutie o náhradnom výživnom, o závažných nedostatkoch v plnení povinnej školskej dochádzky dieťaťa alebo dochádzky do vzdelávacieho zariadenia. Informujú najmä o tom, že dieťa skončilo dochádzku, alebo v nej pokračuje inde. Obdobne informujú o skutočnosti, že dieťaťu nie je poskytovaná riadna starostlivosť osobou, ktorá poberá náhradné výživné.

(3) Osoby uvedené v odseku 1, ak sú požiadané o informáciu, túto poskytnú v lehote piatich dní od požiadania.

(4) Súd, ktorý rozhodol o určení výživného na nezaopatrené dieťa, po prijatí rozhodnutia o náhradnom výživnom informuje orgán príslušný na rozhodnutie o náhradnom výživnom o každom podanom návrhu na zmenu výšky výživného. Rozhodnutie o zmene výživ-

ného zašle do 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

(5) Orgán príslušný na rozhodnutie o náhradnom výživnom (§ 5 ods. 1) uloží právnickej osobe, ktorá nesplní niektorú z povinností uvedených v odseku 1 a 2, pokutu do výšky 30 000 Sk, a to aj opakovane. Konanie o uložení pokuty možno začať len do jedného roka odo dňa, keď došlo k porušeniu povinnosti, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď sa mala povinnosť splniť.

§ 7

Výplata náhradného výživného

(1) Náhradné výživné sa vypláca oprávnenému vrátane mesiaca, v ktorom nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o vyplácaní náhradného výživného.

(2) Ak sa nezmenia rozhodujúce skutočnosti na vyplácanie náhradného výživného, náhradné výživné sa vypláca opakovane 12 mesiacov.

(3) V lehote 15 dní pred uplynutím 12 výplatných mesiacov je oprávnený povinný osvedčiť existenciu skutočností uvedených v § 3 ods. 3 písm. b) až d). Až po splnení tejto povinnosti fond môže ďalej vyplácať náhradné výživné za podmienok ustanovených v odseku 2.

§ 8

Zmena rozhodujúcich skutočností

(1) Zmena skutočností rozhodujúcich podľa tohto zákona na nárok na náhradné výživné, najmä zmena rozhodnutia súdu o vyživovacej povinnosti, je dôvodom na zmenu rozhodnutia o vyplácaní náhradného výživného alebo na zastavenie jeho vyplácania.

(2) Konanie podľa odseku 1 začne fond aj bez návrhu účastníkov konania.

§ 9

Rozhodnutie o zastavení vyplácania náhradného výživného

(1) Písomné vyhotovenie rozhodnutia o zastavení vyplácania náhradného výživného sa doručuje osobám uvedeným v § 5 ods. 3. Proti rozhodnutiu nemožno podať odvolanie. Oprávnený môže podať nový návrh podľa § 3.

(2) Vyplácanie náhradného výživného sa zastavuje od nasledujúceho mesiaca, v ktorom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Za mesiac, v ktorom rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, patrí oprávnenému náhradné výživné, ak sa v rozhodnutí neurčuje presný termín zastavenia vyplácania náhradného výživného.

(3) Ak dôjde k zmene skutočností ustanovených v § 3 ods. 3 písm. a) až d) alebo ak si oprávnený nesplní povinnosť ustanovenú v § 6 ods. 3, orgán príslušný na rozhodnutie o vyplácaní náhradného výživného rozhodne o zastavení jeho vyplácania.

§ 10

Prechod pohľadávky

(1) Vyplatením náhradného výživného prechádza vykonateľná pohľadávka z oprávneného na fond. Fondu vzniká navyše nárok na úrok z omeškania vo výške podľa osobitného predpisu,¹⁾ a to odo dňa vyplatenia náhradného výživného. Úrok z omeškania patrí fondu aj vtedy, ak oprávnenému nebol priznaný súdom. Zo sociálnych dôvodov fond nemusí úroky z omeškania vymáhať.

(2) Ak za určitý mesiac výživné podľa rozhodnutia súdu oprávnenému vyplatí povinný aj fond, oprávnený je povinný za príslušné časové obdobie vrátiť fondu náhradné výživné.

(3) Ak nie sú splnené povinnosti podľa odseku 2, fond vyplatenie náhradného výživného pozastaví až do času splnenia povinnosti.

§ 11

Určenie vyživovacej povinnosti predkov

(1) Ak nemôže povinný uspokojiť pohľadávku štátu za vyplatené náhradné výživné, fond je oprávnený podať na súd žalobu o určenie prechodu vyživovacej povinnosti na predkov povinného podľa osobitného predpisu.²⁾

(2) Ak súd rozhodne o prechode vyživovacej povinnosti, môže fond vymáhať pohľadávku za vyplatené náhradné výživné na tých predkoch, na ktorých rozhodnutím súdu prešla vyživovacia povinnosť.

(3) Súdne trovy hradí ten, na koho prešla vyživovacia povinnosť.

§ 12

Fond náhradného výživného

(1) Zriaďuje sa Fond náhradného výživného ako účelový fond určený na podporu a zabezpečenie zaopatrenia nezaopatrených detí, ak si povinný po dlhší čas neplní svoju vyživovaciu povinnosť.

(2) Účelom fondu je vyplácať náhradné výživné oprávnenému, vymáhať od povinného sumu vyplateného náhradného výživného vrátane trov s tým súvisiacich, ako aj príprava návrhov rozhodnutí o náhradnom výživnom.

(3) Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave.

§ 13

Tvorba fondu

(1) Fond sa tvorí z týchto zdrojov:

- dary a iné príspevky od tuzemských a zahraničných právnických osôb a fyzických osôb,
- výnosy z prostriedkov fondu,
- výnosy z cenných papierov nadobudnutých od iných subjektov,

- výnosy z lotérií a iných podobných hier prevádzkovaných orgánom, ktorý vykonáva správu fondu,
- vymôžené sumy náhradného výživného od osoby zaviazanej vyživovacou povinnosťou vrátane s tým súvisiacich trov,
- dotácie zo štátneho rozpočtu,
- bankový úver,
- iné zdroje, ak to ustanovuje osobitný predpis.

(2) Základ fondu sa vytvorí z vkladu 1 500 000 000 Sk poskytnutého z Fondu národného majetku Slovenskej republiky.

§ 14

Správa fondu

Správu fondu vykonáva ministerstvo.

§ 15

Rada fondu

(1) Rada fondu je poradným orgánom ministerstva na rozhodovanie o návrhoch na náhradné výživné.

(2) Rada fondu má deväť členov, z ktorých aspoň štyria majú právnické vzdelanie. Vymenúva a odvoláva ich minister práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „minister“). Členstvo v rade fondu je čestné.

(3) Rada fondu sa schádza najmenej dva razy za mesiac. Rokovanie rady fondu upravuje rokovací poriadok rady fondu, ktorý vydá minister.

§ 16

Hospodárenie s prostriedkami fondu

(1) Za hospodárenie s prostriedkami fondu zodpovedá minister. O poskytovaní prostriedkov z fondu rozhoduje ministerstvo na návrh rady fondu.

(2) Prostriedky fondu sa vedú na osobitnom účte v Národnej banke Slovenska so sídlom v Slovenskej republike.

(3) Zostatok prostriedkov fondu po finančnom zúčtovaní k štátnemu rozpočtu koncom kalendárneho roka neprepadá.

(4) Podrobnejšiu úpravu hospodárenia s prostriedkami fondu upraví štátut fondu, ktorý vydá minister.

Čl. II

Zákon č. 94/1963 Zb. Zákon o rodine v znení zákona č. 132/1982 Zb., zákona č. 234/1992 Zb., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 127/2002 Z. z., zákona č. 198/2002 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 85 odsek 2 znie:

„(2) Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových

¹⁾ § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

²⁾ § 86 ods. 1 a 3 Zákona o rodine.

pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.“.

2. Za § 85 sa vkladá § 85a, ktorý znie:

„§ 85a

(1) Rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný súdu preukázať svoje príjmy, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu zistiť aj ďalšie skutočnosti potrebné na rozhodnutie sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, má sa za to, že jeho priemerný mesačný príjem je pätnásťnásobok sumy

životného minima, ktorá je potrebná na zabezpečenie výživy a ostatných základných osobných potrieb tohto rodiča podľa osobitného predpisu.

(2) Ak to majetkové pomery povinného rodiča pripúšťajú, možno za odôvodnené potreby dieťaťa považovať i tvorbu úspor zabezpečujúcich najmä prípravu na budúce povolanie.“.

Čl. III

Účinnosť

§ 17

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. novembra 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.